

Lapinjärven  
kulttuurikasvatussuunnitelma

# KETUNPOLKU



## Sisällysluettelo

1. Mikä on kulttuurikasvatussuunnitelma? .....	3
1.1 KOPS Lapinjärvellä .....	3
1.2 Osallistaminen KOPSin laadintaan .....	4
2. Tavoitteet ja hyödyt .....	4
3. Kulttuurikasvatussuunnitelman konkreettinen toteutus .....	6
3.1 TASO 1: ikäryhmät .....	6
<b>Varhaiskasvatus</b> .....	6
<b>Eskarit</b> .....	6
<b>1. luokka</b> .....	7
<b>2. luokka</b> .....	7
<b>2. luokka</b> .....	7
<b>3. luokka</b> .....	7
<b>4. luokka</b> .....	7
<b>5. luokka</b> .....	7
<b>6. luokka</b> .....	7
3.2 TASO 2: esittävät taiteet .....	8



# 1. Mikä on kulttuurikasvatussuunnitelma?

Kulttuurikasvatussuunnitelma eli lyhyemmin KOPS on suunnitelma siitä, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta kunnassa toteutetaan. Kulttuurikasvatussuunnitelma tukee päiväkodin, koulujen ja kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja tekee siitä systemaattista sekä suunnitelmallista.

Kulttuurikasvatussuunnitelma perustuu lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta. Se edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kulttuurin ja taiteen saavutettavuudessa ja kokemisessa.

## 1.1 KOPS Lapinjärvellä

Lapinjärven kulttuurikasvatussuunnitelma kattaa kunnan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen luokka-asteet 1–6. Suunnitelma sisältää vierailuja kulttuurilaitoksiin, retkiä lähiympäristöön sekä päiväkodissa, kouluissa tai lähiympäristössä tapahtuvia työpajoja. Työpajat tutustuttavat monipuolisesti eri taiteenaloihin (mm. sanataide, musiikki, teatteri, arkkitehtuuri ja tanssi). Kulttuurikasvatussuunnitelman työpajoja ohjaavat aina kunkin taiteenalan ammattilaiset.

Kulttuurikasvatussuunnitelma täydentää päiväkodin ja koulujen omaa kulttuurikasvatusta (juhlat, projektit, retket jne.). Se voi toimia myös perusopetuksen vuosittaisten monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuksen tukena. Kulttuurikasvatussuunnitelma liitetään osaksi paikallista varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmaa ja esi- ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmia ja päivitetään tarvittaessa niiden yhteydessä. Päivityksestä huolehtivat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä kulttuuritoimi yhdessä.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät kustannukset ja ohjauspalkkiot sisältyvät kulttuuritoimen vuotuisen talousarvioon, ja toiminta on päiväkodille ja kouluille maksutonta. Kulttuuritoimi tekee kaikkien työpajojen toteuttajien kanssa tilaussopimukset, jotka tarkistetaan aina KOPSin päivittämisen yhteydessä.



## 1.2 Osallistaminen KOPSin laadintaan

Lapset valitsevat kulttuurikasvatussuunnitelmalle tulevan nimen keväällä 2022. Nimi näkyy kunnan KOPS-viestinnässä mm. verkkosivuilla ja suunnitelmasta painettavissa esitteissä.

Jatkossa lapset osallistuvat kulttuurikasvatussuunnitelman kehittämiseen aina KOPSin päivityksen yhteydessä. Lasten ideoita, toiveita ja palautteita voidaan kerätä esimerkiksi kyselyin tai ryhmissä keskustellen.

Tulevaisuudessa kulttuurikasvatussuunnitelmaa on mahdollista laajentaa koskemaan myös nuoria, aikuisia tai jopa koko elämänkaarta, ja kaikenikäisiä kuntalaisia voidaan osallistaa suunnitelman laatimiseen.



## 2. Tavoitteet ja hyödyt

Kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteena on taata lapsille vakiintuneet ja tasavertaiset mahdollisuudet kokea taidetta ja kulttuuria. Kulttuurikasvatussuunnitelman avulla taidetta ja kulttuuria tarjotaan kullekin ikäryhmälle luontevalla tavalla osana päiväkotitai koulupäivää. Kulttuurikasvatussuunnitelma hyödyttää niin lapsia, opettajia kuin taide- ja kulttuurialan toimijoita.

### **Lasten osalta kulttuurikasvatussuunnitelma:**

- kehittää taitoja ymmärtää, arvioida ja käyttää kulttuuria
- tukee kulttuuri-identiteetin kehittymistä
- tutustuttaa paikalliseen lähikulttuuriin ja kulttuuriperintöön
- edistää muiden aineiden oppimista tuomalla tutuksi uusia tapoja ja menetelmiä
- lisää kouluviihtyvyyttä
- tarjoaa onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa luovuutta ja itsetuntoa
- ennaltaehkäisee oppimiseen, käyttäytymiseen tai syrjäytymiseen liittyviä ongelmia.

### **Opettajien osalta KOPS**

- tekee kulttuurikasvatuksesta koordinoitua ja ennakoitavaa
- helpottaa opettajan työtä, koska kulttuurikasvatus ei ole riippuvaista yksittäisen opettajan panostuksesta tai koulun taloudellisista resursseista
- tarjoaa mahdollisuuksia asiantuntijuuden jakamiseen ja uusiin opetusmenetelmiin tutustumiseen
- tarjoaa koulun ulkopuolelle sijoituvia oppimisympäristöjä

### **Taide- ja kulttuurialan ammattilaisille KOPS**

- antaa tukea lapsille suunnatun tarjonnan kehittämisessä ja koulujen tarpeiden huomioimisessa
- laajentaa yleisöpohjaa
- kasvattaa tulevaisuuden kulttuuri- ja taideyleisöjä
- tarjoaa työskentelymahdollisuuksia ja verkostoja

## 3. Kulttuurikasvatussuunnitelman konkreettinen toteutus

### 3.1 TASO 1: ikäryhmät

Kulttuurikasvatusta tarjotaan kullekin ikäryhmälle luontevalla tavalla osana päiväkotitai koulupäivää. Kaikki työpajat järjestetään sekä suomeksi että ruotsiksi ja ne toteutetaan kunkin taiteenalan ammattilaisen johdolla. Kulttuuritoimi laatii opettajille selkeät ohjeet, mistä ja miten työpajat tilataan.

Sisältö ikäryhmittäin:

#### Varhaiskasvatus



#### 0-3 v. Rytmikylpy

Työpajassa pienet pääsevät tutustumaan erilaisiin rumpuihin ja helistimiin itse kokeillen.

#### 4-5 v. Sanataide ja kuvataide

(Kevät)retki Tenan metsälammen kodalle eväitä syömään. Retken jälkeen

- viisivuotiaille sanataidetyöpaja, jossa tehdään tarina menninkäistä, keijuista, vedenhaltijoista ja muista olennoista, joita Tenan lammen ympäristössä voisi lasten mielestä elellä.
- nelivuotiaille kuvataidepaja, jossa viisivuotiaiden tarinasta maalataan metsätaideteos.

#### Eskarit

#### Kädentaidot

Käynti kotiseututalo Kycklingsillä ja tutustuminen entisajan elämään ja esim. Sara Hastigiin oppaan johdolla. Vierailun jälkeen koululla kädentaitojen työpaja, jossa tutustutaan solmutekniikkaan.



## 1. luokka

### **Kirjastoyhteistyö**

Käynti kirjastossa, jossa tutustutaan ensin näyttelytilassa oleviin töihin, ja sen jälkeen töiden perusteella pidetään sadutustyöpaja. Projektia voi jatkaa koululla ottamalla töistä valokuvia ja tekemällä teoksista ryhmätöinä muutaman lauseen tarinoita tai runoja.

## 2. luokka

### **Musiikki**

Tutustutaan Jean Sibeliuksen ja hänen sukunsa historiaan Lapinjärvellä, sekä sinfoniaorkesteriin ja sen soittimiin. Musiikkityöpajassa luokka säveltää mestarin jalanjäljissä ihan uuden laulun nolasta äänityskuntoon.

## 3. luokka

### **Ympäristötaide ja arkkitehtuuri**

Käynti kirkonkylän kulttuuripolulla, jossa esitellään kunnan historiallisia ja tärkeitä rakennuksia. Tähän liittyen voidaan myös tutustua Lapinjärvellä vaikuttaneisiin edesmenneisiin taiteilijoihin ja heidän töihinsä (esim. Verner Thomé, Ester Helenius).

Tämän jälkeen on ympäristö- ja arkkitehtuurityöpaja, jossa suunnitellaan tulevaisuuden Lapinjärvelle esittelyn arvoinen uusi rakennus.

## 4. luokka

### **Tanssi**

Käynti Porlammin kotiseutumuseolla. Vierailun jälkeen tanssipajassa rakennetaan taiteenalan keinoja käyttäen joku vanhan ajan käsikäyttöistä konetta muistuttava uusi härveli luokan keksimään asiaan.

## 5. luokka

### **Draama**

Teatterivierailu bussikyydillä. Vierailun jälkeen koululla tutustutaan Hilda Käkikoskeen tai muuhun paikalliseen merkkihenkilöön, ja valitaan hänen elämästään joku tapahtuma, josta draamatyöpajassa tehdään pienenäytelmä.

## 6. luokka

### **Valokuvaus**

Käynti Porlammin Tornikalliolla Struven ketjun mittauspisteellä. Tähän linkitetään valokuvauksen työpaja, jossa tehdään Struven ketjua ja Tornikallion Unesco-statusta lyhyesti esittelevä teos.



## 3.2 TASO 2: esittävät taiteet

Esittävän taiteen tasolla ikäryhmäjako ei enää ole oleellinen, vaan esitysten yleisöön pyritään saamaan mahdollisimman suuri osa kunnan lapsista. Esittävän taiteen esityksiä järjestetään vähintään kerran vuodessa.

Lapinjärvellä ei toistaiseksi ole voimassa olevia sopimuksia esittävän taiteen tuottajien kanssa. Kulttuuritoimi ottaa kuitenkin vastaan tarjouksia kiertue-esityksistä mm. Konserttikeskukselta, alueteattereilta sekä muilta esittävän taiteen tuottajilta.

